

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Nr. 31128657.0001

Samenwerkingsovereenkomst tot realisatie van een vispassage tussen hoofdwatersysteem en regionaal watersysteem derde tranche KRW.

De ondergetekenden:

De Staat der Nederlanden, gevestigd te 's-Gravenhage, Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, te dezen vertegenwoordigd door de directeur Netwerk Ontwikkeling Rijkswaterstaat Midden – Nederland, de heer drs. M.J.C. Busch, hierna te noemen "Rijkswaterstaat",

en

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, gevestigd te Heerhugowaard, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de afdelingshoofd Watersystemen, de heer J.P.M. Besteman, hierna te noemen "het Hoogheemraadschap":

Hierna te noemen: de partijen

Overwegende dat:

- partijen het belang onderkennen van een goede onderlinge samenwerking ter verbetering van de kwaliteit van de verbindingen tussen het hoofdwatersysteem en het regionale watersysteem, zoals beoogd in de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) van 22 december 2000;
- in dat kader door partijen wordt samengewerkt aan de realisatie van een vispassage;
- het Hoogheemraadschap verantwoordelijk is voor de planvorming en de realisatie van de vispassage;
- Rijkswaterstaat de realisatie van de vispassage meefinanciert op een in deze overeenkomst bepaalde wijze;
- dat de samenwerking tussen partijen gebaseerd is op vertrouwen en dat om die reden van het Hoogheemraadschap beperkte voortgangsinformatie wordt gevraagd, een en ander zoals beschreven in deze overeenkomst;
- dit onder andere betekent dat Rijkswaterstaat het ontwerp van de vispassage niet zal toetsen maar overigens haar kennis voor het ontwikkelen van het ontwerp wel beschikbaar stelt en het Hoogheemraadschap daar graag gebruik van maakt;
- dit verder betekent dat het Hoogheemraadschap zelf beslist wanneer de vispassage voldoende is uitgewerkt en gerealiseerd kan worden en daaromtrent door Rijkswaterstaat geen MIRT3 projectbeslissing zal worden genomen.
- Partijen hebben op 12 april 2017 een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor het realiseren van meerdere vispassages in het IJsselmeer en Markermeer. Deze vispassages zijn niet of niet allemaal gerealiseerd. Partijen zijn overeengekomen om een nieuwe overeenkomst op te stellen voor de nog te realiseren vispassages.
- partijen voor de realisatie van de vispassage de volgende hieronder gemaakte afspraken wensen vast te leggen.

Zijn overeengekomen als volgt:

Zaaknummer RWS

paraaf Rijkswaterstaat

dschap

van 11

1. BESCHRIJVING VAN DE VISPASSAGE

1.1. Locatie

Het Hoogheemraadschap zal ter bevordering van de vismigratie twee vispassages (laten) ontwerpen en realiseren. Dit betreft vispassages op de volgende locatie zie bijlage 1:

Deelmaatregel-nummer	Object	Waterlichaam RWS	Waterlichaam HHNK
RWS_X2007-B-F2/01 (oud nummer:X 2268_4)	Gemaal De Vier Noorderkoggen	IJsselmeer	NL_12_445 (IJsselmeer --> Boxweide)
RWS_X2007-B-F2/11	De Vier Noorder koggen Narre Vliet	IJsselmeer	NL12_440 (Narre vliet) naar NL12_445 (Boxweide)

1.2. Partijen streven er bij het ontwerp van de vispassage naar dat deze tweezijdig passeerbaar is voor alle habitat kenmerkende soorten in alle lengteklassen (5 tot 100 cm).

1.3. De vispassage moet minimaal 50 jaar kunnen functioneren.

1.4. Realisatietermijn

De genoemde vispassage moet uiterlijk 22 december 2027 gerealiseerd zijn.

2. EIGENDOM EN BEHEER EN ONDERHOUD

- Partijen zullen bewerkstelligen dat de te realiseren vispassage in eigendom van het Waterschap zal komen. Indien nodig zullen partijen medewerking verlenen aan de daarvoor noodzakelijke notariële handelingen.
- Het beheer en onderhoud van de vispassage berust bij het Hoogheemraadschap. Indien er schade aan de vispassage ontstaat neemt het Hoogheemraadschap de kosten van herstel voor zijn rekening.
- Het beheer en onderhoud van heringerichte watergangen vloeit voort uit de vigerende leggers van het Hoogheemraadschap en Rijkswaterstaat. Als de leggers geen uitsluitel geven over het beheer en onderhoud is het Hoogheemraadschap verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de watergangen.

3. ORGANISATIE EN TAAKVERDELING

3.1. Bijdrage van partijen

- Het Hoogheemraadschap en Rijkswaterstaat wijzen een contactpersoon aan en informeren elkaar daarover zo spoedig mogelijk na ondertekening van deze overeenkomst.
- Het Hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor de planvorming, de aanbesteding, het opstellen van het contract, de directievoering en de begeleiding van de uitvoering. Het Hoogheemraadschap stelt voldoende capaciteit beschikbaar voor de uitvoering van genoemde taken, dan wel voor de begeleiding van een uitbesteding van deze taken. Ook het verzorgen van de benodigde vergunningen is onderdeel van de verantwoordelijkheid van het Hoogheemraadschap.
- Het Hoogheemraadschap heeft een resultaatsverplichting. Het Hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor een tijdige realisatie van de vispassage.
- Het Hoogheemraadschap structureert en organiseert het planvormings- en realisatieproces van de vispassage naar eigen inzicht.
- Het Hoogheemraadschap informeert Rijkswaterstaat regelmatig 4 keer per jaar (maart, juni, september, december) over de voortgang ten aanzien van mijlpalen (ontwerpfase, aanbesteding, gunning, uitvoering en oplevering) en financiën (raming, aanneemsom, meer-minderwerk en eindafrekening).

3.2. Overleg

- a) Partijen zullen overleg organiseren om te komen tot een goed ontwerp van de vispassage en een goede uitvoering van de overeenkomst. Partijen komen daarvoor tenminste bijeen om het door het Hoogheemraadschap voorgelegde ontwerp te bespreken en tenminste bijeen voor de start van de uitvoering.
- b) Vertegenwoordigers van partijen bepalen in onderling overleg de agenda van de bijeenkomsten en kunnen naar eigen inzicht daarbij adviseurs uitnodigen.

4. FINANCIEN

4.1. Financiële bijdrage van Rijkswaterstaat

- a) De medefinanciering vanuit Rijkswaterstaat bedraagt 50% van alle door het Hoogheemraadschap gemaakte planvormings- en realisatiekosten met een maximum van [redacted] G per vispassage. Omdat het twee vispassages betreft komt de maximale bijdrage vanuit RWS op twee maal [redacted] G inclusief BTW. Dit bedrag geldt voor derde tranche maatregelen. Het gaat hier om de netto kosten (kosten minus eventuele subsidies/bijdragen van derden). De interne Waterschapskosten (kosten van waterschapspersoneel e.d) komen niet voor medefinanciering in aanmerking.
- b) Achteraf, na oplevering van de vispassage, worden de werkelijk gemaakte kosten en bijdrage bepaald.
- c) Over de bijdrage van Rijkswaterstaat aan het Hoogheemraadschap hoeft geen BTW verrekend te worden. Zie bijlage 2 voor een toelichting en rekenvoorbeeld.
- d) Er vindt geen indexering plaats.
- e) De financiële bijdrage van het Rijkswaterstaat aan het Hoogheemraadschap voor de planvorming en de realisatie van de vispassage komt te vervallen indien de vispassage na 2027 wordt opgeleverd.
- f) Indien, voor de realisatiefase, duidelijk wordt dat de vispassage waarschijnlijk buiten de termijn (na 2027) wordt opgeleverd dient hiervoor tijdig, voorafgaand aan de realisatie van de vispassage schriftelijk toestemming te worden gevraagd bij Rijkswaterstaat om alsnog een bijdrage te kunnen krijgen.
- g) Om voor een bijdrage in aanmerking te komen gelden de volgende voorwaarden:
 - opleveringsstukken; zoals een proces verbaal van opnemings door de opdrachtnemer en een ingevuld 'KRW-formulier' (zie bijlage 3).
 - de gevraagde bijdrage met onderbouwende bewijsstukken waaronder een kostenoverzicht en een eindafrekening.
- h) Indien daar aanleiding toe is, kan Rijkswaterstaat inzage krijgen in achterliggende documenten of een accountantsverklaring eisen.
- i) Rijkswaterstaat geeft vervolgens binnen een maand een verklaring af met de mededeling dat de vispassage in aanmerking komt voor een rijksbijdrage.

5. BETALING

- a) Na realisatie van de vispassage(s) stuurt het Hoogheemraadschap binnen een maand een factuur aan Rijkswaterstaat met het relevante bedrag. Voor verzending van facturen dient de Opdrachtnemer gebruik te maken van e-facturatie. De e-factuur dient op één van de drie volgende mogelijkheden ingezonden te worden:
 - a. via diensten van Logius (Digipoort of Leveranciersportaal)
 - b. via Simplerinvoicing;
 - c. via diensten van derden.Voor meer informatie over e-facturatie wordt verwezen naar de website van Logius: www.logius.nl/diensten/e-factureren/.
- b) Vanwege administratieve redenen dient de factuur bij voorkeur uiterlijk 1 december van het betreffende jaar te worden ingediend.
- c) Op de factuur dient naast het zaaknummer van de Overeenkomst ook het bij opdracht verstrekte SAP-bestelnummer en het positienummer van Rijkswaterstaat te zijn vermeld. Facturen zonder deze gegevens kunnen niet in behandeling worden genomen.
- d) Na goedkeuring door Rijkswaterstaat zal Rijkswaterstaat de ingediende factuur binnen 4 weken betalen.

6. PLANNING

Partijen voorzien de volgende planning voor beide vispassage

Start planuitwerking: Q1 2026
Einde planuitwerking: Q4 2025 *2026*
Start realisatie: Q1 2027
Oplevering: Q4 2027

7. COMMUNICATIE

7.1 Partijen zullen in hun externe communicatie (mondeling of schriftelijk) naar derden aangaande het project elkaars bijdrage aan het project op een duidelijke wijze kenbaar maken. Dit geldt ook voor bouwboarden en nieuwsbrieven.

8. AANSPRAKELIJKHEID

8.1. Partijen doen afstand van alle aanspraken, die zij tegenover elkaar zouden kunnen doen gelden wegens schade geleden ten gevolge van de naleving van deze overeenkomst, behoudens opzet of grove schuld aan de zijde van de andere partij.

8.2. Aansprakelijkheid voor schade aan derden, die ten gevolge van deze overeenkomst ontstaat, ligt bij de uitvoerende partij van dat deel van de overeenkomst als gevolg waarvan de schade is ontstaan, behoudens opzet of grove schuld van de wederpartij bij deze overeenkomst.

9. TOEPASSELIJK RECHT EN GESCHILLEN

9.1. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

9.2 Indien partijen na onderling overleg geen overeenstemming bereiken, omtrent hun rechten en plichten voortvloeiend uit deze overeenkomst, zullen partijen gezamenlijk ter bemiddeling een (of meer) onafhankelijke deskundige(n) inschakelen.

9.3 De in te schakelen deskundige(n) zal (zullen) een advies uitbrengen dat echter niet de status heeft van "partijen bindend advies".

10. OVERIGE BEPALINGEN

10.1. Deze overeenkomst treedt in werking op de dag van ondertekening

Aldus digitaal overeengekomen en ondertekend

De Staat der Nederlanden

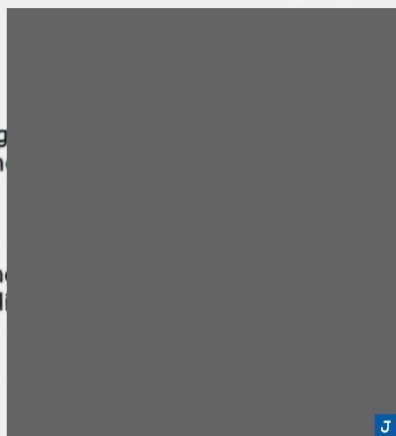
erstaat

Hoog
Nam

kwartier

De h
Afdel

Op

Bijlage 1. Locatie

VP VNK leidingen

Zaaknummer RWS

paraaf Rijkswaterstaat

dschap

van 11

Bijlage 2: Factureren door het Waterschap aan Rijkswaterstaat

Over de bijdrage van Rijkswaterstaat aan het Waterschap hoeft geen BTW verrekend te worden. Op de factuur die het Waterschap stuurt aan Rijkswaterstaat dient dan ook geen BTW tarief weergegeven te worden.

Rekenvoorbeeld:

Factuur van aannemer aan Waterschap: 100.000 euro uitvoeringskosten + 21% BTW = 121.000 euro (waarna de aannemer 21% afdraagt aan de belasting). Waterschap factureert het volle bedrag van 121.000 euro x 50% bij Rijkswaterstaat.

Zaaknummer RWS

paraaf Rijkswaterstaat

ap

11

Bijlage 3: KRW formulier

Beoordelingsformulier tbv KRW MIRT 3 voortoets

Omschrijving maatregel(en)

Waterlichaam	SGBP omschrijving	Maatregel	Type maatregel	Plan	Realisatie
Naam en code waterlichamen HHNK NL92_IJSSELMEER		Vispassages rijk regio	vispassage		2026-27

Ingediend door : Naam HHNK, [REDACTED] J
 Datum :
 Beoordeeld door :
 Datum :
 Status :

Resultaat van de beoordeling:

A Doel van de maatregel			
1.	Wat is het hoofddoel van de maatregel (KRW, overige aanlegprojecten, ...)?	KRW	

B KRW opgave						Beoordeling																																		
2.	Wat is de huidige toestand en de doelstelling van het waterlichaam op maatlatniveau? <i>Neem hier de EKR waarden voor de huidige toestand en de GET/GEP doelen van de kwaliteitselementen over uit de laatste factsheet.</i>	<i>IJsselmeer</i> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Biologie</th> <th rowspan="2">GEP</th> <th colspan="4">Toestand</th> </tr> <tr> <th>2009</th> <th>2015</th> <th>2021</th> <th>2027</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Macrofauna (EKR)</td> <td>>= 0.39</td> <td>X</td> <td style="background-color: #90EE90;"></td> <td style="background-color: #90EE90;"></td> <td style="background-color: #FFFF00;"></td> </tr> <tr> <td>Overige waterflora (EKR)</td> <td>>= 0.40</td> <td style="background-color: #FFFF00;">X</td> <td style="background-color: #90EE90;">X</td> <td style="background-color: #FFFF00;"></td> <td style="background-color: #90EE90;"></td> </tr> <tr> <td>Vis (EKR)</td> <td>>= 0.52</td> <td style="background-color: #90EE90;">X</td> <td style="background-color: #FFFF00;"></td> <td style="background-color: #90EE90;"></td> <td style="background-color: #FFFF00;"></td> </tr> <tr> <td>Fytoplankton (EKR)</td> <td>>= 0.47</td> <td style="background-color: #FFFF00;">X</td> <td style="background-color: #FFFF00;"></td> <td style="background-color: #FFFF00;"></td> <td style="background-color: #FFFF00;"></td> </tr> </tbody> </table>				Biologie	GEP	Toestand				2009	2015	2021	2027	Macrofauna (EKR)	>= 0.39	X				Overige waterflora (EKR)	>= 0.40	X	X			Vis (EKR)	>= 0.52	X				Fytoplankton (EKR)	>= 0.47	X				
Biologie	GEP	Toestand																																						
		2009	2015	2021	2027																																			
Macrofauna (EKR)	>= 0.39	X																																						
Overige waterflora (EKR)	>= 0.40	X	X																																					
Vis (EKR)	>= 0.52	X																																						
Fytoplankton (EKR)	>= 0.47	X																																						
		<i>Huidige toestand 2 waterlichamen HHNK toevoegen</i>																																						

3.	<p>Indien relevant: wat is de huidige ecologische toestand van het waterlichaam op deelmaatlatniveau?</p> <p><i>De scores per deelmaatlat zijn te vinden op: KRW oordelen Rijkswaterstaat - Waterinfo Extra (rws.nl); voor vragen servicedesk-data@rws.nl</i></p>	<p>Deelmaatlaten vis HHNK waterlichamen toevoegen</p>	<p>IJsselmeer</p> <p>Markermeer</p>
4.	<p>Een beschrijving van de (deel)maatlat waarop de maatregel is gericht, in algemene termen geformuleerd (bijvoorbeeld stroominnende vis, kwelderareaal en kwelderkwaliteit, etc.). Meer info is te vinden in de KRW Leidraad, zie KRW Leidraad - Helpdesk water (een verbreding loopt t/m 2023).</p>	<p>Vis verbinding maken met paai en opgroeigebied zowel voor trekvis als voor standvis interessant</p>	

C	Hydromorfologische ingrepen	Beoordeling
5.	<p>Beschrijf de hydromorfologische ingrepen die beperkend zijn voor de kwaliteitselementen uit het antwoord bij vraag 4 (bijvoorbeeld bedijking, verstuwning, normalisatie etc.)</p>	<p>Gemalen dammen dijken vormen een barrière voor vis en in het IJsselmeer zelf is te weinig paai en opgroeigebied door het vaste omgekeerde peil wat hier gehandhaafd wordt en de veelal steile harde oevers. Door het realiseren van deze twee vispassages ontstaat er meer leefgebied voor vissen, uitwisseling van populaties uit het IJsselmeer en de Noord Hollandse wateren.</p>

6.	Beschrijf de negatieve effecten van deze hydromorfologische ingrepen op de kwaliteitselementen zoals beschreven bij vraag 4 (bijvoorbeeld stroomminnende vis heeft stroming nodig).	Zie 5	
7.	Beschrijf hoe de maatregel de negatieve effecten van de hydromorfologische ingrepen mitigeert.	Zie 5	

D Het projectontwerp			Beoordeling
8.	"Beschrijf de ontwerpcriteria en het daaruit voortvloeiende optimale ontwerp voor deze maatregel om de ongewenste effecten van hydromorfologische ingrepen maximaal te mitigeren (zoals beschreven bij vraag 6). Denk hierbij aan hellingshoek, stroomsnelheid, etc. Zie ook de verwijzingen naar de diverse ecotopenstelsels zoals die op pagina 4 worden gegeven. <i>Voorbeelden van criteria zijn: "maximalisatie van de oppervlakte intergetijdengebied, maximalisatie van de land-water interactiezone, maximalisatie van geschikt groeigebied voor waterplanten, optimalisatie van de stroomsnelheid voor bepaalde vissoorten, etc."</i>	ontwerpschetsen toevoegen in bijlage	
9.	Zijn er N2000 soorten en/of habitattypen waarvoor in dit gebied instandhoudingsdoelstellingen gelden? Zo ja, beschrijf deze en geef vervolgens een beschrijving van de mogelijkheden om via eenvoudige aanpassingen in het	Het IJsselmeer is N2000 gebied met als doelsoorten o.a. aalscholver visdief en reuzestern. Deze vogels zijn gebaat bij een goede visstand waar deze maatregel een bijdrage aan levert HHNK aanvullen indien die wateren ook N200) zijn	

	ontwerp de synergie tussen het bereiken van KRW-doelen en Natura 2000 doelen te versterken.		
10.	Geef een beschrijving van de randvoorwaarden (bv vanuit veiligheid, scheepvaart) en nevensdoelen (bv bestaande natuurwaarden) die van invloed zijn geweest op het projectontwerp. Maak vervolgens inzichtelijk op grond van welke afwegingen tussen KRW-doelen, randvoorwaarden en nevensdoelen het projectontwerp tot stand is gekomen. Geef daarbij tevens aan in hoeverre de N2000 meekoppelmogelijkheden zoals beschreven bij vraag 9 zijn benut.	Vanuit veiligheid is mn de hoogwaterbescherming randvoorwaardelijk, aanvullen door HHNK	
11.	Geef een korte beschrijving van de maatregel naar aard, lengte en/of oppervlakte zoals beschreven in de betreffende factsheet en een eventuele afwijking daarvan.	HHNK	
12.	Geef een uitgebreide beschrijving van het ontwerp, voorzien van zaken als kaarten, dwarsprofielen en aanvullende informatie (bijvoorbeeld over overstromingsfrequenties) die een compleet beeld geeft van de wijze waarop de maatregel zal worden uitgevoerd.	Zie schetsen in bijlage	

E Verwachte effecten van het project			Beoordeling
13.	Geef een kwantitatieve beschrijving van wat gerealiseerd wordt aan oppervlaktes van relevante habitats/ecotopen, gerealiseerde verbindingen, etc.	Per vispassage benoemen hoeveel achterland hiermee ontsloten wordt.	

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

G Art. 5.1 lid 2 sub b

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen